

הצופה הנדהם נפרסות תמונות שביופין — בדרך המיוחדת בה הן מוארות, בהמוני הפרטים המקשטים אותם עד כדי כך שאי-פילו התרגום נראה כמיטרד — נראות הן כאוסף אוטנטי של ציורים אשר רק חתימת ברזיל או בוש חסרה בהם בפניה. וכאשר מתקרבת המצלמה עד כדי קלוז אפ, נדמה כאילו אין זאת אלא הנפשת ציוריו ההוללים של פראנק האלס.

מעשיות יחשק. מובן שפאזוליני לא יכול היה להשתמש בכל סיפורי קנטרי בורי במסגרת סרט עלילתי אחד, ואפילו לא ניסה לעשות זאת. הוא בחר במיוחד במעשיות החשק והזימה, שיפץ אותם ותיקן אותם והגיש אותם, כיצירת פאזוליני לכל דבר.

למשל, כשהוא מגלגל את הסיפור על מר ינואר (יו גריפית), הרווק הזקן והי מושבע שמחליט בחורף חייו לשאת עלמה אביבית בשם מאי (ז'ופין צ'אפלין) משתמש הוא בנן קסום, לא רק כקישוט לסיפור, אלא כמשל בו מתעוררים האלים ביהסים שבין הבעל הגונח ונרדם אחרי מילוי תפקידיו, לאשה הצעירה שדמה לר' הט, ולצעיר שאברו הזקוף מופיע בהברי לטה רבה.

סיפור הטבח, על נער ריקא ופוחו שנער גש מאחר ש, מוטב לסלק מן הערימה תפוח רקוב לפני שהוא מדביק את האר' חרים, הופך למעשה צ'אפלינית ממש, בו הנער (נינטו דאבולי) הוא סמל האיש הקטן והמדוכא המתמרד נגד החברה, בר' עט במוסר ובמוסכמות, מתגרה בכל היר רשויות, חי בעולם פנימי ופויטי משלו (הוא חולם על הגיגה כפרית שבה הוא הגבר היחידי וסביבו רק נשים ערומות), ואפילו אויקים אינם מפריעים לו לשיר בקול גדול. פאזוליני ודאבולי השאילו כאן בצורה גלויה כמות נכבדה של תע' לולים צ'אפליניים, בכוונה תחילה, כי אין סמל טוב יותר לרוח החירות והחופש

לראות את הכוונות ולחיות

גברים במלכודת (דקל, תל-אביב, ארצות-הברית) — ארבעה טיפוסים עירוניים מחליטים ל-צאת לשיט על פני נהר מרוחק בהרי האפליזים, מן האר' זורים הנידחים והעניים ביותר בארצות-הברית, לפני שיר' קם במקום סכר אשר יהפוך את האזור כולו לאגם ענק. תוך כדי המסע, מתמודדים הארבעה עם זרמי הנהר האר' דירים, מותקפים על-ידי אנשי הרים, האונסים אחד מן הארבעה, הורגים אחד מהם, וקלעים לתוך מפלים בהם נהרג אחד מהם, ושני נפצע קשה, ולבסוף הורגים איש הרים נוסף, משום שנדמה להם כי הוא אורב להם ומת' כונן לחסלם. האם ישארו הניצולים ממסע זוועות זה כשם שהיו קודם?

כל זה מסופר בסרט של ג'ון (ליאו האחרון) בורמן, המבוסס על רומן של אחד המשוררים הגדולים באמריקה, גיימס דיקי (שכתב גם את התסריט ואפילו משתתף ב' תפקיד קטן בסרט). כוונותיהם של דיקי ובורמן, ברורות למדי. קודם כל, הורדת המעטה החיצוני הדק של תרבות, העוטף את אנשי העיר, מראה מיד כי בסופו של דבר כל בני האדם נוצרו מאותו חומר גלם, ורק הנסיבות מסתי' רות עובדה זו לעתים. הסרט מעורר מיספר נקודות שאינו צריך לספק להם כל תשובה, די בהעלאתם. למשל — פר' צופה של חברת נדחקת ועלובה, זו של אנשי ההרים ב' אפליזיה, החיה למעשה בצילה של חברת השפע הגדולה בעולם.

לזכות בורמן ודיקי יש לציין, שהצלחו להביא לידי ביטוי את כל הנקודות הללו, בסרט מותח, בו קיימת

ג'ון וויט (משמאל), במלכודת: גבר אונס גבר

התנגשות מתמדת עם כוחות הטבע ועם יצורים זרים ובלתי ידועים, ויחד עם זאת בדיאלוג מצומצם עד למי' נימום. הצלם וולמוש זיגמונד שר שיר הלל מופלא, במצ' למת, לטבע שנועד לכליון, וצילומים אלה כשלעצמם מה' ויים מחאה אקולוגית נדירה בעוצמתה. ארבעת השחקנים בתפקידים הראשיים, כל אחד מייצג טיפוס מיוחד, מצו' יינים, בעיקר ג'ון וויט, כאיש הסובל יותר מכולם מן החבלה הנפשית בעקב ההרפתקה, ובורט ריינולדס, שהוא הקרוב מבין הארבעה אל תנאי החיים בחיק הטבע.

גומר הראשון, הוא יוצא ומטיל מימיו אל תוך כדי היין של המסובים, משום שכל הצעירים, בכל הזמנים, נוהגים להש' תין על המימסד.

ביקור בגיהנום. הגיור בחברותו של צ'וסר, סיפר בזמנו סיפור על פקיד בית' משפט, שהיה נספל לאנשים, מאיים להל' שין עליהם ולהביאם לדין אם לא ישלשו בידי שוחד מתאים. בסופו של דבר קיבל את עונשו מידי השטן, בכבודו ובי' עצמו. פאזוליני החליט שזה מתומצת מדי. לכן הראה את האזרחים חוטאים במעשי סדום עם גברים אחרים (פאזוליני עצמו ידוע בנטייתו ההומוסקסואלית). אחר כך, רואים את הפקיד המושחת, מק' בל שוחד מעשיר ואינו מוסר אותו בידי הכנסייה, ואילו עני, שאין מצלצלין באמ' תחת, נשרף בכיכר העיר קבל עם ועדה, בטקס הגיגי מול צופים סקרנים, שעה שהשטן מוכר לחמניות חמות בפרוטה. הסרט כולו מסתיים בביקורו של נזיר (אותו מגלם מבקר הקולנוע הבריטי ג'ון פרנסיס ליינ) בגיהנום, שהומצא כאילו על פי רישומי הארונימוס בוש, גהינום בו בני-אדם מעוותים מתפתלים בין סל' עים שחורים, המור עושה מעשה סדום בגבר, וישבן ענק פולט מפי הטבעת שלו, את כל הנזירים החוטאים, ישר אל העולם התחתון.

יש עוד סיפורים, בהם היה פאזוליני

נאמן יותר למקור, כמו זה של הטוחן, המספר על נגר קנאי שהאמין במעשיה על סוף העולם שקרב ובא, וכך הצמיחה לו אשתו קרניים עם הסטודנט שהתגורר בביתו, ועל המאהב שרצה כי ינשקו לו בישבנו ובמקום זאת זכה שם לנשיקת ברזל מלובן, או סיפורו של הכלכל, על טוחן שנתג לרמות את לקוחותיו, ועל שניים מן הלקוחות אשר הערימו על הטו' חן, ושכבו בלילה אחד גם עם אשתו וגם עם בתו.

אפשר כמובן לשאול מה לפאזוליני הי' מהפכן הסגפן, שסרטיו ניראו כל כך מסובכים עד שלא הובאו כלל ארצה, ולמעשיות זימה אלה, שבמקומות רבים בעולם כינו אותם ללא כל בושיה בשם „פורנוגרפיה“. האמנם מכר האיש את נפ' שו לשטן המסתר?

זאת כמובן אפשרות שאין להוציא מן הכלל. מעולם לא היו סרטיו של פאזוליני כל כך סופולריים כמו אחרי דקאמרון ואף פעם לא העמידו לרשותו כל כך הרבה אמצעים להפקתם. אולם מעבר לזה, נשאר פאזוליני בכל זאת פאזוליני. הוא רואה את העולם, מוויית פרטית ואישית משלו, ולגביו אין זה משנה באיזו תקופה המדובר. בסוף דבר האדם נשאר אדם. לכן הוא מציג משכילים המרמים את הבורים, זקנים המתחזים כצעירים, אנשי כנסייה הגורעים מן השטן, אנארכיסטים

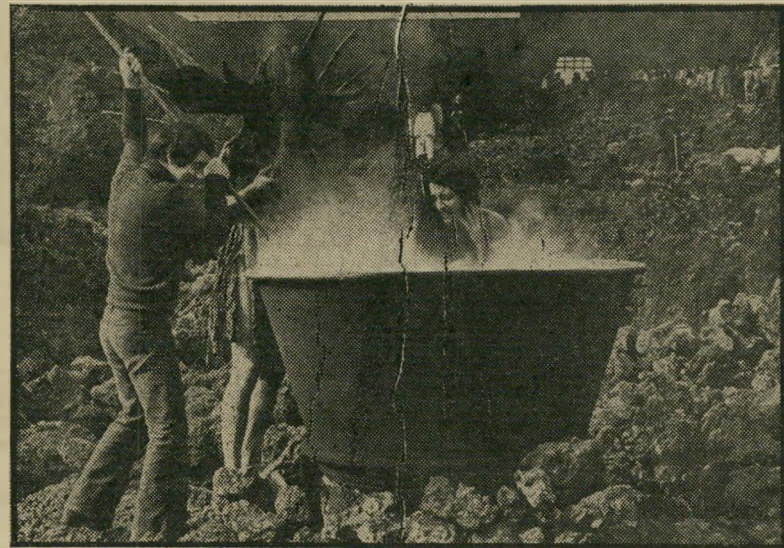

לפני המבול

ציטר על סטודנט שמפחיד נגר במבול המתקרב כדי שיוכל לשוט במימי אשתו.

אליהם שואף האדם הקטן, מצ'ארלי הקטן. מסיפור האשה מבאת, ששיכלה המישה בעלים, ובכל פעם בחרה לעצמה את הבא בתור עוד לפני שהקודם הספיק להתפטר, השאיר פאזוליני את הפרולוג בלבד, והיר' סוף סציה בה מטפלת לאורה בטי במרץ רב באבר המין של בעלה המיועד, ואילו זה, סטודנט מלומד, משיב לה ברשימה של כל הצרות אשר הביא המין הנשי על הגברים לאורך הדורות.

סיפור אחר, של מוכר המחילות (זה) שבימי הביניים היה מוכר תמורת ממון את מחילת הכנסייה בעולם הזה, ככרטיס כניסה לעולם הבא), על שלושה גנבים אשר בתאוות הבצע שלהם מחסלים זה את זה, וזכה בידי פאזוליני לפרולוג ארוך, בו נראים השלושה מבלים בבית מרוח שהוא גם בית בושת, כל אחד עם יצאנית אחרת, וכל אחד מתנה אהבים בשיטה אחרת. ממש קטלוג של סטיות. כאשר

מתבשרים בגיהנום

לבות את האש בדוד של אחת החוטאות בסצינת הגיהנום המסיימת את סרטו של פאזוליני.

הזומם בפעולה

פאזוליני מגלם בסרט את ג'ופרי צ'וסר, המשורר הבריטי בן המאה ה-14 שהמ' ציא את סיפורי קנטרבורי. פאזוליני הוסיף לו בין היתר גם אשה שתלטינית, כנראה כדי להוכיח פעם נוספת אהבתו למין הנשי.

שבועם אינם יותר מסתם גנבים, ושלי' טים מוכי סנוורים שאינם רואים את הגי' חוך שבצמם.

במישור האישי יותר, שר פאזוליני שיר הלל לאבר הזכרות (שמעולם לא נחשף בצורה כזו על בד הקולנוע), רואה בנשים את האסון שירד על הגבר, ודואג לכך שאפילו אם יש אחת מתן לפיה (למשל ז'ופין צ'אפלין), שתיראה לפני המצלמה מבחילה ובהמית, זוללת בפראות ופיה מלא להתפוצץ.

מעל ומעבר לכל, הוא בו לרודפי הרכו' שנות באשר הם, משום שלא ברכוש ישר' עת האדם, אלא בהנאה מכל רגע חולף בחיים. והנאה אינה רק משגל, אלא גם בזלילה, הורקת המעיים, בגיהוקים ושי' הוקים ועוד כהנה וכהנה.

אם זה קצת גועלי למעודני החיך, במ' קומת מסוימים, ואם יטענו שאין זו דרך מתורבתת להראות את פני העולם, יודיינו בסבלנות. אולי בעוד 500 שנה זה יהיה קלאסי, כמו צ'וסר.